

Brüsszel, 2021. május 12.
(OR. en)

8633/21

CT 63
ENFOPOL 177
COTER 61
JAI 519

FELJEGYZÉS AZ „I/A” NAPIRENDI PONTHOZ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Előző dok. sz.:	8036/1/21 REV 1
Tárgy:	Tervezet – A Tanács következtetései – A Covid19-világjárvány hatása a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség jelentette fenyegetésre, többek között a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságokra és tevékenységeikre – <i>Jóváhagyás</i>

2020. december 7-én az akkoriban soron következő portugál elnökség kérdőívet küldött körbe a börtönökben történő radikalizálódás megelőzését és az ellene való küzdelmet célzó szakpolitikákról (CM 5237/20), hogy felmérje, milyen hatást gyakorolt a Covid19-világjárvány a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség jelentette fenyegetésre, és különösen a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságok tevékenységére.

2. A mellékelt, „A Covid19-világjárvány hatása a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség jelentette fenyegetésre, többek között a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságokra és tevékenységeikre” című tanácsi következtetéstervezet alapjául a tagállamok e kérdőívre adott válaszai, a terrorizmus-munkacsoport 2021. január 6-i és április 28-i ülésén tartott megbeszélések, a tagállamok írásbeli észrevételei, a tagállamok és az INTCEN, valamint az Europol e tárggyal kapcsolatos tájékoztató előadásai és értékelései, a Bizottság által a Covid19-járvány megelőzési munkát érintő hatásaival kapcsolatban végzett munka¹, valamint a terrorizmus elleni küzdelem uniós koordinátorának a munkája² szolgált.
3. A következtetések kontextusaként szolgál továbbá a „Covid19 és a bűnözés elleni küzdelem: a helyzet egy év elteltével” címmel 2021. június 8-án megtartandó tanácsi irányadó vita, valamint az ugyanezen témáról a bűnüldözési munkacsoport által készített következtetéstervezet is.
4. Felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát, hogy erősítse meg a mellékletben foglalt tanácsi következtetéstervezetről létrejött megállapodást, és jóváhagyás céljából nyújtsa be azt a Tanácsnak.

¹ „A radikalizálódás megelőzése világjárványok idején” és „Stratégiai iránymutatások a radikalizálódás megelőzésére vonatkozó összehangolt uniós megközelítésről 2021-ben – Prioritások és főbb intézkedések”.

² Terrorizmus a koronavírus-válság idején: A terrorizmus jelentette fenyegetés változása a Covid19-válság következtében (7838/1/20 REV 1).

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

„A Covid19-világjárvány hatása a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség jelentette fenyegetésre, többek között a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságokra és tevékenységeikre”

Bevezetés

1. Az Európai Unió Tanácsának meglátása szerint a tagállamok terrorfenyegetettsége – bár továbbra is magas – eddig nem fokozódott a Covid19-világjárvány hatására. Egyes terroristatevékenységek helyszíne ugyanakkor az online tér felé mozdult el, és egyes csoportok körében már megfigyelhető a radikalizálódás fokozódása.
2. A Tanács tudatában van annak, hogy a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságoknak alkalmazkodniuk kellett a Covid19-világjárványból fakadó megszorításokhoz, és fokozottabban kellett (biztonságos és hatékony) online kapacitásaikra hagyatkozniuk.
3. A Tanács emellett úgy értékeli, hogy a Covid19-világjárvány társadalmi-gazdasági következményei közép- és hosszú távon kedvezőtlen hatással lehetnek a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség jelentette fenyegetésekre, hozzájárulva ahhoz, hogy a radikalizáció a különböző ideológiai spektrumokon nagyobb teret nyerjen.
4. A Tanács ezért elkötelezett annak biztosítása mellett, hogy a tagállamok terrorizmus és erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságai számára megfelelő források és eszközök álljanak rendelkezésre, hogy folyamatosan és hatékonyan reagálhassanak a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség változó fenyegetéseire.

A jelenlegi helyzet

5. A Tanács megállapítja, hogy a Covid19-világjárványnak a terrorizmus és az erőszakos szélsőségesesség elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságokra gyakorolt hatása változatos képet mutat; míg a biztonsági hírszerzési szolgálatok és a legtöbb bűnüldöző hatóság egyes tevékenységei – így például a személyes megbeszélések és az operatív munka – korlátozódtak, más illetékes hatóságoknak nem kellett ezzel szembesülniük.

6. A Tanács hangsúlyozza, hogy a világjárvány kezdete óta növekedett az online környezet szerepe – nem csupán mivel a terrorista és az erőszakos szélsőséges tevékenységek egy része (pl. a kommunikáció, a finanszírozás, a propaganda, a radikalizáció, a toborzás, stb.) a fizikai térből fokozatosan az online dimenzió felé mozdult el, és mivel e tevékenységek során intenzívebben használták fel az új technológiák (a kriptovaluták, a titkosított alkalmazások, a decentralizált, Web 3.0-alapú webhelyek stb.) szélesebb körét, hanem azért is, mert a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságoknak is (fokozottabban) az online környezetre kellett átállniuk napi munkájuk végzése során.
7. A Tanács tisztában van azzal, hogy a Covid19-világjárvány nehézségeket okozott a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelemmel foglalkozó hatóságok számára, különösen a minősített adatok kezelése terén, és tudatában van annak, hogy meg kell találni az egyensúlyt egyrészt a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelmet célzó tevékenységekre szolgáló operatív kapacitás és biztonság biztosítása, másrészt a minősített adatok kezelésére vonatkozó szabályok tiszteletben tartása között.
8. A Tanács mindazonáltal rámutat, hogy bár a személyes találkozók és tevékenységek döntő fontossággal bírnak a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges elleni küzdelmet célzó tevékenységek során – különösen amikor azok bizalmon alapuló kapcsolatokra épülnek –, az online környezet lehetővé teszi a közös munkát és a kölcsönös szinergiák kialakítását, és így a hatóságok időt, illetve pénzügyi és környezeti erőforrásokat takaríthatnak meg, amikor ezt a titoktartási követelmények és a hálózatbiztonság lehetővé teszik.
9. A Tanács tudatában van annak, hogy a Covid19-világjárvány nem járt a terrortámadások számának egyértelmű növekedésével, ugyanakkor valószínű, hogy közép- és hosszú távon a világjárvány és annak társadalmi-gazdasági hatásai a (különböző ideológiákból táplálkozó) szélsőséges narratívák alkalmas táptalajának bizonyulnak majd. E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a szélsőbaloldali, szélsőjobboldali és iszlamista szélsőséges csoportok már beépítették narratívájukba a Covid19-járványt. További megfontolás tárgyát képezi a világjárvány okozta bizonytalanság és félelem, valamint az a tény, hogy a felhasználók általában több időt töltenek online, ami fokozhatja az erőszakos szélsőséges narratívákkal szembeni kiszolgáltatottságot.

10. A Tanács megállapítja, hogy egyes, a Covid19 terjedésének megfékezésére irányuló kormányzati intézkedéseket ellenző, különböző ideológiai háttérrel rendelkező szélsőséges elemeket is vonzó „koronavírus-tagadó” mozgalmak és csoportok perifériáján elhelyezkedő erőszakos elemek az erőszakos cselekmények elkövetésére való hajlam miatt a későbbiekben biztonsági problémát jelenthetnek, és így elképzelhető, hogy ezen elemeket illetően – további fejlődésük fényében – további erőfeszítésekre lesz szükség.

Szükséges intézkedések

11. A helyzet ismeretében a Tanács nyugtázza a tagállamok által saját nemzeti rendszereik keretében, illetékes hatóságaik segítségével már elvégzett munkát, melynek célja, hogy állandóan naprakész legyen a terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség általi fenyegetettség online dimenziójával kapcsolatos tudás és e fenyegetettség értékelése, és felkéri a tagállamokat, hogy folyamatosan, önkéntes alapon járuljanak hozzá e tudáshoz és értékeléshez azzal, hogy tájékoztatást nyújtanak az illetékes uniós szerveknek. Az INTCEN-nek és az Europolnak ebben az összefüggésben – saját hatáskörében – folytatnia kell értékelése elmélyítését a járványnak a terrorista műveletekre gyakorolt hatásával, valamint azzal kapcsolatban, hogy terrorszervezetek és erőszakos szélsőséges csoportok milyen módon kísérelhetik meg kiaknázni a jelenlegi válságot.
12. A Tanács FELKÉRI a tagállamokat, hogy mihamarabb fogantossítsák az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről szóló rendelet³ rendelkezéseit, és FELKÉRI a Bizottságot és a szélsőséges internetes tartalmakkal foglalkozó uniós egységet, hogy technikai és műveleti szakértelmükkel folyamatosan támogassák a tagállamokat.
13. A terrorizmus és az erőszakos szélsőségeség általi fenyegetettség online dimenziója, valamint az olyan kapcsolódó jelenségek tudatában, mint a társadalom polarizálódása, a dezinformáció, valamint az erőszakos „koronavírus-tagadó” mozgalmak, továbbá a rendelkezésre álló – például a mesterséges intelligenciához kapcsolódó – technológiai lehetőségek alapján a Tanács HANGSÚLYOZZA, hogy további kiemelt jelentőségű kérdésként kell foglalkozni az algoritmusok befolyásával, valamint ezeknek a radikalizáció és az erőszakos szélsőségeség terjesztésében betöltött szerepével⁴.

³ [Be kell illeszteni a HL-ben való kihirdetés időpontját]

⁴ 12735/1/20: „The role of algorithmic amplification in promoting violent and extremist content and its dissemination on platforms and social media” (Az algoritmusok által felerősített tartalomterjedés szerepe az erőszakos és szélsőséges tartalmak terjesztésében és az ilyen tartalmak platformokon és közösségi médiában való terjedésében; a terrorizmus elleni küzdelem uniós koordinátora által készített dokumentum; 2020. december).

14. A Tanács arra ÖSZTÖNZI a tagállamokat és a Bizottságot, hogy folytassák az illegális szélsőséges propaganda minden típusával, az erőszakra való uszítással, valamint a gyűlöletbeszéd és az erőszakos szélsőséges jogellenes finanszírozásával szembeni megelőzést célzó erőfeszítéseiket, KIEMELVE azt a jelentős szerepet, amit az internetszolgáltatások közvetítői játszhatnak az illegális tartalmak, illetve az ilyen tartalmak felerősített terjedése elleni küzdelemben, egyebek mellett a digitális szolgáltatásokról szóló, jelenleg tárgyalt jogszabály összefüggésében.
15. A Tanács emellett megjegyzi, hogy fokozott figyelmet kell fordítani az újonnan megjelenő fenyegetésekre és biztonsági kockázatokra, valamint az új technológiák nyomán születő új lehetőségekre. Kiemeli az uniós innovációs központ szerepét, amelyet a központ azáltal tölt be, hogy figyelemmel kíséri az új technológiai fejlesztéseket és ösztönzi az innovációt, többek között standard technikai megoldások kifejlesztésével a tagállamok számára a belső biztonság területén, összhangban az érintett ügynökségek megbízatásával.
16. Különösen a Covid19-világjárvány nyomán bevezetett korlátozásokra és megszorításokra, valamint arra a megfontolásra tekintettel, hogy elképzelhető, hogy az erőfeszítések és szinergiák egy része az online környezetben jön létre – függetlenül az illetékes hatóságok által a tagállamok közötti és az egyes tagállamokon belüli együttműködés céljára már használatban lévő biztonságos kommunikációs platformoktól és rendszerektől –, a Tanács szintén TUDATÁBAN VAN annak, hogy rendkívül fontos az olyan biztonságos video- és telekonferencia-rendszerek kifejlesztése, amelyek lehetővé teszik a minősített információk megvitatását, és KIEMELI ennek fontosságát. A Tanács emellett annak is TUDATÁBAN VAN, hogy fontos a minősített adatok írott formában való cseréjére szolgáló biztonságos csatornák kifejlesztésének folytatása.